

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1/357

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342 / 2504

Ankara

3/6/1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	- Milli Savunma
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih.	17.6.1999-1/357
M. Md.	K.D.Şşk.
BAŞKAN	M. Abdullah

1/837

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1/357

2

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1427/6086

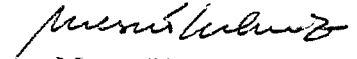
Ankara

27/10/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 1/10/1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.C. MİLLÎ VE ENERJİ BAKANLIĞI	
Tarih	Millî Savunma
Evans No.	Dışişleri
Tarih	1837 2.11.1998
R. Md.	
BAŞKAN	

GEREKÇE

Türkiye ile Ukrayna arasındaki ilişkiler, istiklal mücadelemiz yıllarında tesis olunmuş, Ukrayna'nın kısa bağımsızlık dönemi sırasında 2 Ocak 1922 tarihinde Ankara'da TBMM Hükümeti ile Ukrayna arasında imzalanan Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması'yla ahdi temele dayandırılmıştır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kuruluşuyla Türkiye-SSCB ilişkileri çerçevesine oturtulan ve Sovyetler Birliği'nin son dönemine kadar doğrudan temas tesisi imkanı ortadan kalkan Ukrayna'yla ilişkilerimiz, Soğuk Savaşın sona ermesi ve SSCB'nin dağılmasıyla birlikte yepyeni bir dinamikle kavuşmuştur.

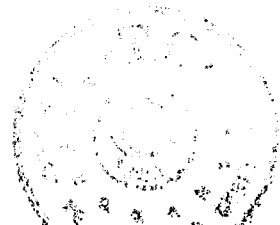
24 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını ilan etmesinden sonra, Türkiye, 16 Aralık 1991 tarihinde, diğer bir çok yeni bağımsız ülke gibi Ukrayna'yı da ilk tanıyan ülkelerden biri olmuş; Kiev'de bir Büyükelçilik açılması Bakanlar Kurulu'nca 20 Aralık 1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ukrayna'nın çoğulcu demokrasiye ve serbest piyasa ekonomisine yönelmesi ve Batı'yla ilişkilerini geliştirmenin yollarını aramaya başlaması, Türkiye ile Ukrayna arasındaki siyasi ilişkilerin hızla gelişmesine dayanak teşkil etmiştir. Siyasi ilişkilerdeki bu gelişmeye paralel olarak, Ukrayna pazarının büyüklüğü ve ülkelerimiz arasındaki coğrafi yakınlık, iki ülkeyi birbirini için önemli bir ekonomik partöner haline getirmiştir.

Dış politika yönelimleri bakımından ise, Ukrayna, Türkiye'ye benzer yaklaşımlar geliştirmekte ve bu itibarla, iki ülkenin uluslararası ve bölgesel güvenlik, istikrar ve refah arayışları büyük ölçüde birbirleriyle örtüşmektedir.

İki ülke arasındaki siyasi ve ekonomik ilişkilerle birlikte, askeri ilişkiler de son dönemde gelişme göstermektedir. Bu alandaki temas ve ziyaretler, 27 Temmuz 1994 tarihli "Askeri Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde hazırlanan yıllık uygulama planlarına göre sürdürülmektedir.

Ukrayna, gerek savunma sanayii alanındaki mevcut potansiyeli, gerek bölgesel konumu itibarıyla de, bölgemizde barış, istikrar ve refahın geliştirilmesinde önemli bir partöner olarak görülmektedir. İki ülke arasında savunma sanayii alanında ciddi bir işbirliği potansiyelinin mevcut olduğu değerlendirilmektedir. Ukrayna ile Türkiye arasında "Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması" akti ve bu alanda 1leri düzeyde bir işbirliğine gidilmesi, ikili ilişkilerimize olumlu katkılarda bulunacaktır.

T/ 1077

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UKRAYNA BAKANLAR KABİNESİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 21 Mayıs 1998 tarihinde Kiev'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

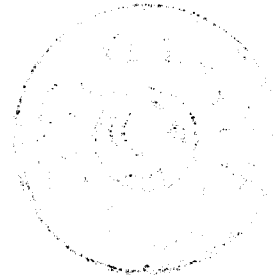
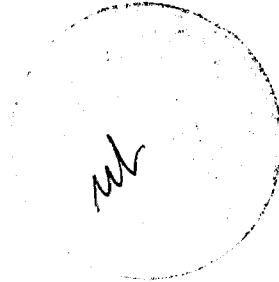
<i>Mesut Yılmaz</i> B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>İ. Sezgin</i> I. SEZGİN Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	<i>A. Andıcan</i> A. ANDIÇAN Devlet Bakanı V.	<i>H. Özkan</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>Y. Seçkiner</i> Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	<i>M. Aydın</i> M. AYDIN Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Ş. Türk</i> Prof. Dr. Ş. TÜRK Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. M. S. Yıldırım</i> Prof. Dr. M. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
<i>Ş. Gürer</i> Ş. GÜRER Devlet Bakanı V.	<i>M. Gürdere</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Ş. Gürel</i> Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. A. Andıcan</i> Prof. Dr. A. ANDIÇAN Devlet Bakanı
<i>D. Çelebi</i> D. ÇELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>I. Sezgin</i> I. SEZGİN Devlet Bakanı V.	<i>B. Kara</i> B. KARA Devlet Bakanı
<i>C. Kavak</i> C. KAVAK Devlet Bakanı	<i>C. Kavak</i> C. KAVAK Devlet Bakanı V.	<i>R. K. Yücelen</i> R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	<i>H. Gemici</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı
<i>M. Battal</i> M. BATALI Devlet Bakanı	<i>H. DemzKurdu</i> H. DEMZKURDU Adalet Bakanı	<i>K. Karas</i> K. KARAS İçişleri Bakanı	<i>I. Cem</i> I. CEM Dışişleri Bakanı
<i>Z. Temizel</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. Ulugbay</i> H. ULUGBAY Milli Eğitim Bakanı	<i>Y. Topçu</i> Y. TOPÇU Bayındırlık ve İskan Bakanı	<i>H. Özsoy</i> H. ÖZSOY Sağlık Bakanı
<i>H. Demizkurdu</i> H. DEMİZKURDU Ulaştırma Bakanı V.	<i>M. Maşar</i> M. MAŞAR Yarım ve Köylere Bakanı	<i>Prof. Dr. N. Özcan</i> Prof. Dr. N. ÖZCAN Çalışma ve Sos. Guv. Bak.	<i>Y. Eröz</i> Y. ERÖZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. Carsümer</i> M. CARSÜMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	<i>I. Talay</i> I. TALAY Kültür Bakanı	<i>I. Gürdal</i> I. GÜRDAL Turizm Bakanı	<i>E. Taranoğlu</i> E. TARANOĞLU Orman Bakanı
<i>Dr. Aykut</i> Dr. AYKUT Cayire Bakanı			

Dosya No

101-1427

1547

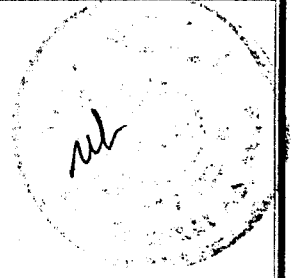
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UKRAYNA BAKANLAR KABİNESİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Dr.

[Handwritten signature]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UKRAYNA BAKANLAR KABİNESİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti (bundan sonra taraflar olarak anılacaktır): Aralarında mevcut 27 Temmuz 1994 tarihli Askeri Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliğine ilişkin anlaşmanın hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı daha da geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve işbirliği ilişkilerinin, dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar iki ülkenin ortak çıkarlarına da katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Her iki tarafın savunma sanayii alanındaki en iyi bilimsel ve teknolojik gelişmeleri kullanarak işbirliğini teşvik etme isteğinde olduğunu belirterek, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

**MADDE I
AMAÇ**

Bu Anlaşmanın amacı; taraflar arasında, her iki ülkenin savunma sanayii kabiliyetlerini güçlendirerek "Savunma Sanayii İşbirliği"nde (bundan sonra SSİ. olarak anılacaktır) olduğu kadar teknik sahadaki ilgili lojistik destek alanında ve savunma mal ve hizmetlerinin araştırma, geliştirme, üretim, tedarik alanlarında da daha etkili bir işbirliğini tesis etmektir.

**MADDE II
KAPSAM**

Bu Anlaşma; Taraflar arasındaki savunma sanayii alanında karşılıklı işbirliği sahalarını, prensiplerini ve faaliyetlerini kapsar.

**MADDE III
TANIMLAR**

1. "Anlaşma"; taraflar arasındaki SSİ. Anlaşması'nı ifade eder.
2. "Gönderen Devlet"; bu anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Devlet ülkesine personel, malzeme ve teçhizat gönderen tarafın Devletini ifade eder.
3. "Kabul Eden Devlet"; bu anlaşmanın amaçları için Gönderen Devletçe yerleştirilen personel malzeme ve teçhizatı kabul eden tarafın Devletini ifade eder.
4. "Konuk Personel"; tarafların, bu anlaşmanın amaçları için karşı tarafın devletinin ülke topraklarında bulundurduğu asker veya sivil şahısları ifade eder.
5. "Yakınlar"; Konuk personelin, kendi milli kanun ve düzenlemelerine göre bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerini ifade eder.

Handwritten signature/initials

6. "Savunma Mal ve Hizmetleri"; silahlar, askeri teçhizat ve bunların üretimi için lüzumlu malzemelerin yanı sıra ilgili lojistik destek ve lüzumlu hizmetleri ifade eder.
7. "Teknik Sahalar"; savunma mal ve hizmetlerinin araştırma, geliştirme ve üretim teknolojisini ifade eder.
8. "Teknik Hizmetler"; savunma mallarının geliştirilmesi, üretimi, bakımı ve tadilatı ile ilgili hizmetleri ifade eder.
9. "Yetkili Makam"; işbu Anlaşmanın yürütülmesinden sorumlu kamu organlarını ima eder ve Türkiye'de; Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığını ve Ukrayna'da, Ukrayna Sanayi Politikası Bakanlığını ifade eder.
10. "Kalite Teminatı"; tedarik edilen savunma mal ve hizmetlerinin kalitesini sağlamak için gerçekleştirilmesi gereken görev ve faaliyetleri ifade eder.
11. "Gizlilik Dereceli Bilgi"; tarafların milli güvenliklerinin çıkarları gereği, yürürlükteki yasama uyarınca yetkisiz erişimin engellenmesi için koruma gerektiren, işbirliği çerçevesinde tarafların organizasyonlarının ürünü olarak tarafların yürürlükteki yasaması ile müşterek koordine edilen ölçütlere dayanarak müşterek ve usulüne uygun olarak tasnif edilen herhangi bir biçimdeki bilgi ya da bilginin kayıtlı veya dahil olduğu belgeler, ürünler, maddeler ve fiziksel alanları ifade eder.
12. "Karma Komisyon"; Savunma Sanayii İşbirliği (SSI.) Toplantıları çerçevesinde, SSI. projelerini belirlemek ve izlemek üzere ilgili iki tarafça kurulacak Komisyon'u ima eder.

MADDE IV
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar milli mevzuatları çerçevesinde aşağıda belirtilen alanlarda işbirliği yapacaklardır.

1. Savunma Sanayii alanında araştırma, tasarım ve üretim.
2. Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan yedek parça, komponent, alet, savunma mal ve teçhizatının ortak tasarımı, üretimi ve tadilatı imkanlarının araştırılması ve bu amaçla her iki tarafın bilimsel, teknik ve sınai kaynaklarından istifade edilmesi.
3. Ortak üretim projeleri çerçevesinde imal edilen veya geliştirilen malzemelerin taraflarca iktisabı.
4. Müşterek projelerde ortak olarak üretilen ve sunulan savunma mal ve hizmetlerinin karşılıklı mutabakatla üçüncü ülkelere satışı.
5. Tarafların ve mutabık kalındığı takdirde üçüncü ülkelerin silahlı kuvvetlerinin yararına savunma malları ve bunlara ilişkin ikmal maddelerinin geliştirme, üretim ve modernizasyon teknolojileri için müşterek program uygulanma imkanlarının araştırılması.

6. Takım ve teçhizatın modernizasyonunda olduğu kadar savunma sanayii mal ve hizmetlerinin üretimi ve tedarigi alanlarında da karşılıklı yardımlaşma.
7. Teknik bilgi değişiminin temininin kolaylaştırılması.
8. Bu Anlaşma çerçevesinde her iki ülkenin devlet kuruluşları ve şirketleri arasında savunma mal ve hizmetlerinin tedarigi, ortak olarak geliştirilmesi ve ortak üretimi konusunda yapılacak anlaşmaların teşvik edilmesi.
9. İki ülkede düzenlenen askeri sanayii fuarları, ticari gösteriler ve sempozyumlara katılım.
10. Askeri teknik kuruluşları, üretim ve tamir kurumları arasında işbirliği.
11. Ortak ilgi alanlarında müşterek bilimsel faaliyetlerin düzenlenmesi.
12. Taraflarca kullanılan savunma sanayii standartları ve kalite güvence sistemleri hakkında karşılıklı bilgi değişimi ve tarafların daha önce imzalamış oldukları ikili veya çok taraflı antlaşma ve/veya anlaşmaların hükümlerine hâlel getirmeksizin ilgili dokümanların mübadelesi.

**MADDE-V
UYGULAMA ESASLARI**

1. Savunma sanayii işbirliği alanında taraflar arasındaki temaslar, Türkiye Cumhuriyeti'nin Ukrayna Büyükelçiliği ile, Ukrayna'nın Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği kanalıyla yürütülecektir.
2. Taraflar, işbirliği alanlarına ilişkin uygulamanın ayrıntılarını, Uygulama Anlaşmaları ve/veya Protokollerle belirleyeceklerdir.
3. İlişkilerin sürdürülmesinde her iki taraf eşit haklara sahip olacak ve bu gerçeğe karşılıklı saygı göstereceklerdir.
4. İşbirliği, tarafların ortak çıkar ve ihtiyacı göz önünde bulundurularak, karşılıklılık ilkesine uygun olarak tesis edilecek ve sürdürülecektir.
5. Taraflar, üçüncü ülkelerin, Türkiye Cumhuriyeti-Ukrayna Ortak Üretim projelerine katılmaya davet edilmeleriyle ilgili kararları, karşılıklı olarak mutabık kalmak suretiyle değerlendirecek ve karar alacaklardır.

**MADDE VI
KALİTE GÜVENCESİ**

İki taraf arasında yürütülecek savunma sanayii projeleri ile savunma mal ve hizmetlerine bağlı olarak, genel prensip ve usulleri belirleyen hükümet kalite güvencesi konusunda ayrı bir Anlaşma imzalanacaktır. Kalite güvencesi konusundaki Anlaşmanın imzalanması ve yürürlüğe girmesine kadar, usuller, tarafların ilgili kuruluşları arasında kendi milli mevzuatlarına uygun olarak yapılacak sözleşmelerde belirtilecektir.

MADDE VII
KARMA KOMİSYON

1. İşbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için, taraflarca Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve Milli Silahlanma Direktörü ile Ukrayna Sanayi Politikası Bakanlığı Bakan Yardımcısı müşterek başkanlığında bir Karma Komisyon oluşturulacaktır.
2. Karma Komisyonunda her bir tarafın üye sayısı yediyi aşmayacak. Gerekliğinde komisyona, ilave olarak uzman personel dahil edilebilecektir.
3. Karma Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekten sorumlu irtibat büroları, Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi ve Ukrayna Sanayi Politikası Bakanlığı, Askeri Teknik İşbirliği Dairesi'dir.
Karma Komisyon, karşılıklı olarak mutabık kalınan tarihlerde yılda bir defa, her bir tarafın dönüşümlü ev sahipliğinde toplanacaktır.
4. Komisyon aşağıdaki görevleri yapacaktır.
 - a. Muhtemel işbirliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak;
 - b. Ortak olarak gerçekleştirilebilecek projeleri seçmek, incelemek ve uygulama açısından en uygun işbirliği tür ve metodlarını tanımlamak;
 - c. Her bir ülkedeki ortak projelere en uygun kuruluşları tespit etmek;
 - d. Taraflarca verilen işbirliği teklifleri bazında ortak çalışılabilecek yerel firmaları tespit etmek ve bu firmaları verilen teklifler hakkında bilgilendirmek;
 - e. Her bir tarafın firmaları, ilgili hükümet otoriteleri ve diğer organizasyonları arasında doğrudan ilişkileri kolaylaştırmak;
 - f. Ortak projelere ilişkin anlaşmalar hakkında ilgili milli yetkilileri bilgilendirmek;
 - g. Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılımıyla ilgili teklif ve tavsiyeleri milli yetkililerin tetkikine sunmak;
 - h. Bu Anlaşma'nın uygulanmasını değerlendirmek ve eğer ihtiyaç olur ise, anlaşmaya yapılacak potansiyel değişikliklere ilişkin önerileri müzakere etmek;
 - i. Eğer ihtiyaç olur ise, işbu Anlaşma'nın uygulanmasından ve yorumlanmasından kaynaklanan uyumsuzlukları çözmek için müzakerede bulunmak;
 - j. Anlaşmanın prensiplerini dikkate alarak yıllık işbirliği plânları hazırlamak.
5. Karma Komisyon Toplantısı gündemindeki tüm konular toplantıdan en az 60 (altmış) gün önce belirlenmiş ve koordine edilmiş olmalıdır.
6. Heyetlerin başkanları, gündeme gelmesi istenen soru ve konular hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir. Karma Komisyon, üzerinde karşılıklı mutabık kalınan gündemi müzakere etmek için, yukarıda bahsedilen toplantının düzenlenmesinden sorumlu heyetin başkanı tarafından toplantıya çağırılır.
7. İdari harcamalar kadar toplantı düzenleme masrafı da ev sahibi ülke tarafından karşılanacaktır. Her bir tarafın ülkelerine geliş-gidişlerine ilişkin uluslararası seyahat masrafları ve yevmiyeleri kendilerince karşılanır.

MADDE-VIII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN KARŞILIKLI KORUNMASI

1. Taraflar, bu Anlaşma ve milli mevzuatları çerçevesinde, işbirliği sürecinde ve işbu anlaşmanın uygulaması sırasında transfer edilecek gizlilik dereceli bilgilerin korunması için gerekli tüm vasıtaları kullanacaklardır. Savunma sanayii alanında işbirliğinin gerçekleştirilmesi sırasında gizlilik dereceli bilgilerin karşılıklı olarak korunmasını sağlamak için iki taraf arasında ayrı bir anlaşma imzalanacaktır.
2. Tarafların, gizlilik dereceli bilgilerin kullanımına veya bunların açığa vurulmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları, işbu Anlaşma sona erse dahi devam edecektir.

MADDE IX

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARA GÖRE TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma, her iki ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecektir.

**MADDE X
HUKUKİ HUSUSLAR**

1. Konuk personel ve yakınları, giriş, ikamet ve çıkış dahil, Kabul Eden Tarafın ülke topraklarında buldukları süre içinde Kabul Eden Tarafın kanunlarına ve yargısına tabi olacaklardır.
2. Tarafların sınai mülkiyet, kendi sınırları içinde yeniden üretim hakları, üretim lisansının verilmesi, know-how, üçüncü ülkelere satış, ortak projeler çerçevesinde gerçekleştirilen buluşlar ve gelişmelere ait patentlerin korunmasıyla ilgili hak ve yükümlülükleri; her bir ülkenin milli mevzuatları dikkate alınarak her bir proje için imzalanacak uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir. Bu anlaşmalarda; araştırma geliştirme, üretim, tedarik, teknik hizmet ve personel desteği ile altyapı hizmetlerinin uygulanması sonucu doğacak masraflardan mütevellit ortaya çıkacak karşılıklı borç ve alacakları tasfiye şekli, yer, zaman ve şartlarına ilişkin esas ve usuller ile mali ve hukuki yükümlülükler, sağlık ve idari kolaylıklar, güvenlikle ilgili özel hususlar kendi milli mevzuatlarına uygun şekilde ayrıntılı olarak belirtilecektir.

**MADDE XI
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorum veya uygulanmasından mütevellit ortaya çıkacak uyuşmazlıkları, Karma Komisyon'da, taraflardan birinin isteği üzerine 90 gün içinde görüşmelere başlamak suretiyle çözüme kavuşturacaklardır.
2. Şayet uyuşmazlık Karma Komisyonunda 90 gün içinde çözümlenemezse, uyuşmazlık taraflar arasındaki istişareler yoluyla çözümlenecektir.

**MADDE XII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME**

Her bir taraf, eğer gerek görülürse bu Anlaşmanın tadilini veya gözden geçirilmesini yazılı olarak önerebilir. Bu durumda, Taraflar söz konusu tadil veya gözden geçirme için 90 gün içinde görüşmelere başlayacaklardır. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik XIV ncü maddedeki hüküm uyarınca yürürlüğe girecektir.

**MADDE XIII
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

1. İşbu Anlaşma'nın yürürlük süresi beş yıldır. Ancak taraflardan biri, Anlaşmanın yürürlük süresinin bitiminden en az 90 gün önce diplomatik kanallardan sona erdirme talebinde bulunmadığı takdirde, yürürlük süresi, otomatik olarak bir yıl uzatılacaktır.

2. Madde XI ve Madde XII adı altında verilen ve uyuşmazlıkların çözümlenmesini ve tadil ve gözden geçirilmesini amaçlayan yöntem başarılı olmazsa, her bir taraf bu Anlaşma'yı diğer tarafa diplomatik kanallardan yazılı bir bildirim göndermek suretiyle sona erdirebilir. Sona erdirme, bildirim alınmasından 90 gün sonra geçerli olacaktır. Ancak, taraflarca müşterek olarak aksi karar verilmedikçe sona erdirme hükümleri, bu Anlaşmaya göre belirlenen her bir proje, program veya sözleşmenin tamamlanmasını etkilemeyecektir.

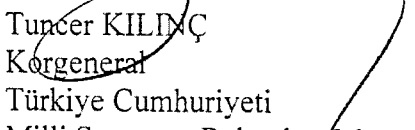
**MADDE XIV
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRME**

Bu Anlaşma, imzalanmasını müteakip, diğer tarafça milli yasal işlemlerin tamamladığını diplomatik kanallarla karşı tarafa bildiren son notanın alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

**MADDE XV
METİN VE İMZA**

Bu Anlaşma 21. Mayıs 1998 tarihinde Kyiv'de her biri aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Ukraynaca ve İngilizce dillerinde 2'şer nüsha olarak yapılmıştır. Bir uyuşmazlık durumunda, "İngilizce metin" geçerli sayılacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Tuncer KILINÇ
Korgeneral
Türkiye Cumhuriyeti
Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı

UKRAYNA BAKANLAR KABİNESİ
ADINA

Vasili M. GUREYEV
Ukrayna Sanayi Politikası Bakanı